

MODERN TRENDS OF SCIENTIFIC DEVELOPMENT

Proceedings of the II International Scientific and Practical Conference

Vancouver, Canada
January 18 – 21, 2022

Library of Congress Cataloging-in-Publication Data

UDC 01.1

The II International Scientific and Practical Conference «Modern trends of scientific development», January 18 – 21, 2022, Vancouver, Canada. 511 p.

ISBN - 978-1-68564-505-2

DOI - 10.46299/ISG.2022.I.II

EDITORIAL BOARD

<u>Pluzhnik Elena</u>	Professor of the Department of Criminal Law and Criminology Odessa State University of Internal Affairs Candidate of Law, Associate Professor
<u>Liubchych Anna</u>	Scientific and Research Institute of Providing Legal Framework for the Innovative Development National Academy of Law Sciences of Ukraine, Kharkiv, Ukraine, Scientific secretary of Institute
<u>Liudmyla Polyvana</u>	Department of Accounting and Auditing Kharkiv National Technical University of Agriculture named after Petr Vasilenko, Ukraine
<u>Mushenyk Iryna</u>	Candidate of Economic Sciences, Associate Professor of Mathematical Disciplines, Informatics and Modeling. Podolsk State Agrarian Technical University
<u>Oleksandra Kovalevska</u>	Dnipropetrovsk State University of Internal Affairs Dnipro, Ukraine
<u>Prudka Liudmyla</u>	Odessa State University of Internal Affairs, Associate Professor of Criminology and Psychology Department
<u>Slabkyi Hennadii</u>	Doctor of Medical Sciences, Head of the Department of Health Sciences, Uzhhorod National University.
<u>Marchenko Dmytro</u>	Ph.D. in Machine Friction and Wear (Tribology), Associate Professor of Department of Tractors and Agricultural Machines, Maintenance and Servicing, Lecturer, Deputy dean on academic affairs of Engineering and Energy Faculty of Mykolayiv National Agrarian University (MNAU), Mykolayiv, Ukraine
<u>Harchenko Roman</u>	Candidate of Technical Sciences, specialty 05.22.20 - operation and repair of vehicles.
<u>Belei Svitlana</u>	Ph.D. (Economics), specialty: 08.00.04 "Economics and management of enterprises (by type of economic activity)"
<u>Lidiya Parashchuk</u>	PhD in specialty 05.17.11 "Technology of refractory non-metallic materials"
<u>Kanyovska Lyudmila Volodymyrivna</u>	Associate Professor of the Department of Internal Medicine

17.	Гельман В.М. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ КАДРОВИМ РЕСУРСОМ ПІДПРИЄМСТВА: МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ	75
18.	Матвіїшин Є.Г., Микитчин Х.Р. ПІДХІД ДО АНАЛІЗУ РЕГІОНАЛЬНИХ МІГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ ЗА ВІКОВОЮ ОЗНАКОЮ	78
19.	Руденко В.В. ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА У РЕГУЛЮВАННІ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В УКРАЇНІ	81
GEOGRAPHICAL SCIENCE		
20.	Патійчук В.О., Чижевська Л.Т., Ціпошук С.А. НОВІ ТУРИСТИЧНІ ЦЕНТРИ Й МАРШРУТИ ІЗРАЇЛЮ	87
JOURNALISM		
21.	Бутенко К.А. ПАРЛАМЕНТСЬКИЙ КРИЗИС ГРУЗІЇ В ОСВЕЩЕННІ МЕСТНИХ СМІ	97
LEGAL SCIENCES		
22.	Гурин М. ПОДАННЯ ЗАЯВ ПРО ВИЗНАННЯ НЕДІЙСНИМИ ПРАВочИНІВ БОРЖНИКА У СПРАВІ ПРО БАНКРУТСТВО	101
23.	Хатнюк Н.С., Левицька А.А., Чередничок А.С. УМОВИ ДІЙСНОСТІ ЕЛЕКТРОННОЇ ФОРМИ ДОГОВОРУ	104
24.	Guyvan P. AN IMPORTANT FACTOR IN A FAIR TRIAL IS THE INDEPENDENCE AND OBJECTIVITY OF THE COURT	109
25.	Zhylytsov O., Novikov M. INTERNATIONAL, EUROPEAN AND NATIONAL PROTECTION AGAINST DOMESTIC VIOLENCE	116
26.	Волок Д. ПРОБЛЕМАТИКА ЗБЕРЕЖЕННЯ ІНФОРМАЦІЇ ПІСЛЯ СКАСУВАННЯ ДОПУСКУ ДО ДЕРЖАВНОЇ ТАЄМНИЦІ	119

УМОВИ ДІЙСНОСТІ ЕЛЕКТРОННОЇ ФОРМИ ДОГОВОРУ

Хатнюк Наталія Сергіївна
професор кафедри публічного та
приватного права, д.ю.н., професор
Факультету права та міжнародних відносин
Київського університету імені Бориса Грінченка

Левицька Анастасія Андріївна
Чередничок Анастасія Сергіївна
студентки III курсу
Факультет права та міжнародних відносин
Київський університет імені Бориса Грінченка

Договірне право зародилось ще з часів Римської Імперії. І воно досі залишається актуальним, і постійно розвивається, адже воно дає можливість людям врегулювати відносини домовленістю. І зазвичай ця домовленість має переваги для обох сторін.

Україна поступово формувала своє цивільне законодавство, переймаючи позитивний досвід інших країн та впроваджуючи свої інновації. За період незалежності договірне право покращувалось як у частині правозастосування, та і в частині законодавчого регулювання.

Значний вплив на договірне право здійснюють інформаційно-комунікаційні технології. Звичні способи укладення договорів вимушено трансформуються під впливом нових технологій, тим самим забезпечуючи більш зручні способи ведення суб'єктами своєї діяльності. [1]

Спочатку варто визначити умови дійсності звичайного цивільного правочину:

- Суб'єктний склад. У сторін правочину має бути відповідний обсяг дієздатності.
- Зміст та форма правочину не повинні суперечити закону.
- Волевиявлення учасників правочину має бути вільним.
- Правочин має бути спрямований на настання правових наслідків, які ним зумовлені.

П. 5 ч. 1 ст. 3 Закону України «Про електронну комерцію» визначає електронний договір як домовленість двох або більше сторін, спрямована на

встановлення, зміну або припинення цивільних прав і обов'язків та оформлена в електронній формі. [2]

Положеннями ч. 1 ст. 205 ЦКУ передбачено, що правочин може вчинятися усно або в письмовій (електронній) формі. Згідно з ч. 1 ст. 207 ЦКУ правочин вважається таким, що вчинений у письмовій формі, якщо його зміст зафіксований в одному або кількох документах (у тому числі електронних), у листах, телеграмах, якими обмінялися сторони. Правочин вважається таким, що вчинений у письмовій формі, якщо воля сторін виражена за допомогою телетайпного, електронного або іншого технічного засобу зв'язку. [4]

Також згідно з ч. 2 ст. 639 ЦКУ, якщо сторони домовилися укласти договір за допомогою інформаційно-телекомунікаційних систем, він вважається укладеним у письмовій формі. [4]

Таким чином, законодавством передбачена можливість укладення договорів у спрощеному порядку через:

- ділову переписку – шляхом обміну документами, в тому числі електронними;
- у вигляді конклюдентних дій (прийняття замовлення до виконання).

При цьому договори, укладені зазначеними способами, вважаються такими, що вчинені у письмовій формі.

Укладення договору має місце, якщо зі змісту документів можливо встановити:

- виражений намір особи укласти конкретний договір та розуміння цією особою своїх зобов'язань у разі прийняття її пропозиції іншою особою;
- істотні умови майбутнього договору;
- адресата (адресатів) відповідної пропозиції;
- прийняття пропозиції на запропонованих умовах другою стороною або вчинення нею в межах строку для відповіді на оферту дій відповідно до вказаних у пропозиції умов договору (відвантажила товари, надала послуги, виконала роботи, сплатила відповідну суму грошей тощо). [5]

Щодо правового регулювання, то у сфері укладання електронних договорів мають значну роль Цивільний та Господарський кодекси України та Закон України «Про електронну комерцію» та «Про електронні документи та електронний документообіг».

Електронні договори та електронні правочини можуть укладатися в інформаційно-телекомунікаційних системах (системи, які виконують обробку інформації під час укладення електронного правочину, наприклад, Інтернет-магазин) чи за допомогою обміну електронними документами та листами (ст. 207

Цивільного кодексу України [4]). Щодо господарських договорів, то ч. 1 ст. 181 Господарського кодексу України допускає їх укладення у спрощений спосіб, тобто шляхом обміну листами, факсограмами, телеграмами, телефонограмами тощо, а також шляхом підтвердження прийняття до виконання замовлень, якщо законом не встановлено спеціальні вимоги до форми та порядку укладення такого виду договорів[6].

Згідно з законодавством сторони електронного договору мають можливість створювати його у вигляді окремого електронного документу. Також враховується воля кожної зі сторін щодо здійснення правочину за допомогою засобів електронної комунікації (надсилання електронних листів та повідомлень).

Важливе значення для чинності правочину має факт дотримання передбаченої законом форми його вчинення.

В Європейській практиці чинність електронних договорів була визнана ще в 2005 році Конвенцією Організації об'єднаних націй про використання електронних повідомлень у міжнародних договорах. Згідно зі ч.1 п.5 Конвенції:повідомлення або договір не можуть бути позбавлені дійсності або позовної сили лише на тій підставі, що вони складені у формі електронного повідомлення [7].

Однією з умов належного укладення електронного договору є його підписання.

Так, у сфері електронної комерції, відповідно до ст. 12 Закону України «Про електронну комерцію», підписати електронний правочин можна за допомогою:

- електронного підпису (може відображатись у вигляді натискання на віртуальну кнопку «Згоден», «Підтверджую», «Так» тощо);
- електронно-цифрового підпису (слід згадати, що Закон України «Про електронний цифровий підпис» втратив чинність у зв'язку з прийняттям Закону України «Про електронні довірчі послуги»);
- електронного підпису одноразовим ідентифікатором (комбінація букв та чисел, яка надходить на мобільний номер телефону або e-mail, яку в подальшому необхідно ввести у відповідне віртуальне поле);
- аналога власноручного підпису (факсимільного відтворення підпису за допомогою засобів механічного або іншого копіювання, іншого аналога власноручного підпису) за письмовою згодою сторін, у якій мають міститися зразки відповідних аналогів власноручних підписів.[2]

З прийняттям у 2017 р. змін процесуальних кодексів електронні договори стало можливо використовувати в судах. Оформлювати електронні докази можна як у письмовому вигляді (копія) за допомогою візуального відображення

електронного документа на папері, так і в електронному вигляді на матеріальних носіях з накладенням ЕПЦ (наприклад, на флешці, жорсткому диску та інших носіях інформації)

Щодо судової практики, то в Україні існує досить різна позиція суддів. Іноді електронні документи приймають як докази, а іноді суд визнає їх неналежними. Наприклад, у справі № 908/2373/13 відповідач надав суду на підтвердження своєї позиції акт відкриття та перегляду електронної пошти та диск з технічною відео фіксацією цього процесу і це було прийнято судом до уваги, що було підтримано Вищим господарським судом України у постанові від 14.01.2014 року. Водночас, в судовій практиці є випадки, коли суди не беруть до уваги скриншоти як докази надіслання електронних повідомлень. Зокрема, про це зазначає Вищий господарський суд України у постанові у справі № 924/473/16 від 17.01.2017 року: *«доказів надсилання повідомлень за вказаними адресами відповідачем не надано, а надані відповідачем скриншоти не є належними та допустимими доказами у розумінні статей 32-34 Господарського процесуального кодексу України»*. [8, 9, 10]

Висновок:

Електронний договір – це великий крок вперед для договірного законодавства нашої країни полегшення співробітництва між суб'єктів господарювання. Складання електронних договорів є також поштовхом для розвитку роботи української кіберполіції.

Підсумовуючи, зазначимо, що для дійсності електронного договору повинні бути дотримані усі умови, які стосуються дійсності звичайного правочину. Окрім них додається:

- належне підписання електронного договору за допомогою цифрових технологій;
- можливість встановлення зі змісту електронних документів таких даних, як виражений намір особи укласти конкретний договір, його істотні умови; адресата (адресатів) відповідної пропозиції та прийняття цієї пропозиції.

Список використаної літератури:

1. «Особливості правового регулювання відносин за договором, укладеним в електронній формі» Світлана Пилипенко від 08.2020 URL: http://www.pgp-journal.kiev.ua/archive/2020/8/8_2020.pdf#page=48
2. Закон України «Про електронну комерцію» №675-VIII від 01.01.2022 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/675-19#Text>

LEGAL SCIENCES
MODERN TRENDS OF SCIENTIFIC DEVELOPMENT

3. Закон України «Про електронні документи та електронний документообіг» № 851-IV від 01.01.2022 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/851-15#Text>
4. Цивільний кодекс України №435-IV від 01.01.2022 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#top>
5. «Укладення договору у спрощений спосіб» Марія Мильнікова електронне видання «Бухгалтер&Закон» №52 URL: https://bz.ligazakon.ua/ua/magazine_article/BZ008539
6. Господарський кодекс України № 1962-IX від 15.12.2021 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>
7. Конвенція Організації Об'єднаних Націй про використання електронних повідомлень в міжнародних договорах № 995_e71, Підписання від 23.11.2005 URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_e71#Text
8. «Юридична сила e-contracts» Найман Наталія від 11/10/2017 URL: <http://jurblog.com.ua/2017/10/yuridichna-sila-e-contracts/>
9. Постанова Донецького апеляційного господарського суду від 15.10.2013 р.у справі №908/2373/13 URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/34180725>
10. Постанова Вищого господарського суду України від 17 січня 2017 року у справі № 924/473/16 URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/64199703>